

Rommelmarkt

Hoe treurig moeten we eigenlijk zijn nu ook deze dienst de laatste 'rommelmarktdienst' is? Ook al roept dat woord vele herinneringen bij u op aan de diensten van voor mijn tijd hier. Diensten waarbij de vele vrijwilligers aanwezig waren en er met luim en hilariteit terug werd geblikt op de dag ervoor. Vandaag kijken we misschien wel met weemoed terug op al die zaterdagen in augustus waarop iedereen in touw was om de spullen die er dat afgelopen jaar was verzameld en werd opgeslagen, zo goed mogelijk aan de man te brengen tegen een zo gunstig mogelijke prijs. Wij kijken dan eigenlijk alleen maar naar die dag zelf. Maar wat te denken van al die uren, energie en motivatie die daaraan vooraf zijn gegaan! Huizen leeg halen, goederen in boerderijen onderbrengen, het fietsenhok dat veranderde in een dozenopslag. We noemen ook het selecteren van wat goed te verkopen was, het inschatten van hoeveel geld dat alles minstens waard was. En dan op de dag zelf voor dag en dauw laden en lossen, en de mannenbroeders (veelal) tussendoor voorzien van koffie en broodjes door cateraars die dat keurig verzorgd hadden. Terwijl de menigte al klaar stond om binnen te stormen. En op te kopen. Of zonder dat iemand het zag, waardevolle spullen 'mee te nemen'. Broeders en zusters werden dan ook ingezet om naast de verkopers bij een tafel en later een marktkraam toe te zien of er niet werd gestolen. Maar hoeveel ogen had je wel niet nodig? Er glipte best wel eens iemand tussen de menigte door die kennelijk blij was met niet van hem of haar was. Ooit in een bus ving ik eens van drie vrouwen op, dat ze alle drie op de zwarte markt van Beverwijk waren geweest. En dat er gestolen werd als de raven. De ene zei: 'Nou je hebt zeker het hele alfabet bij elkaar opgezegd ...?!' De ander antwoordde: 'Ja, en nóg wat letters waar ik zelf nog nooit van gehoord had'. Hun irritatie zetten in humor om en ze lachten er maar om.

En dan het opruimen. Wat kan er naar de stort, wat is nog goed voor een opkoper, voor een kringloopwinkel of voor arme landen? Om vervolgens over te gaan op een gezellige nazit met alle vermoeide maar voldane gezichten. De ene keer nog in de oude setting van de Vermaning, een andere keer in het kerkgebouw van Pniël, en tenslotte in de gerenoveerde prachtige ruimte van nu. Uitwisselend over wat er was beleefd en afwachtend op het bedrag waarmee de geldtellers voor de dag zouden komen. En dan weer een tijdje verder, een bijeenkomst voor de verdeling van de opbrengst naar goede doelen en gemeente. Kortom, naar de laatste zaterdag van augustus keek iedereen uit. Er was inzet, vrolijkheid en gemeenschapszin. Net zoals gistermiddag mooi door Hylke van der Ende samengesteld, kijken we straks bij de koffie naar het verhaal van de rommelmarkt. Over de handel en wandel, het loven en bieden, en het wagen en winnen gaven Pieter Otter en Gé Hulshof nog een interview voor de *Heerenveense Courant*.

En daarmee is er een einde gekomen aan deze succesformule van 45 jaar rommelmarkt. Maar zoals dat kan gaan, je bent al jaren met iets bezig, maar je komt maar niet op dat ene woord. En dan is het een tijdje verder en schiet het je plotseling te binnen: Verdraait het waren helemaal geen rommelmarkten natuurlijk maar Sneupersmarkten!

Alles komt en gaat, ook in het groot, dat is het leven

Er is een begin, er is bloei en groei, er volgen gouden eeuwen, en tijden van afname door verschillende oorzaken. Dat dat met weemoed gepaard gaat, hoort bij het leven. Wij maken hoogte- en dieptepunten mee en deinen mee op de golfbewegingen van de tijd. Daar verandert geen lieve opbrengst wat aan. Successen en glorie tijden in zowel de handel alsook in de sport, zijn bedoeld om ons eraan te herinneren hoe goed wij als mensen kunnen presteren. Maar wij weten ook dat onder het succes een alarmbelletje af kan gaan, dat niet alles goud is dat daar blinkt. Dat leren we niet alleen door handel te drijven, of door goed te sporten, maar dat leren ons ook beschavingen die opkwamen en weer gingen. Gré heeft alle vreemde stadnamen en gebieden van eeuwen geleden nog eens voor ons uitgesproken. Ze zijn er grotendeels niet meer, of dragen nu andere namen. Zoals de handelsstad Tarsis met haar

legendarische rijkdom dat in het Zuid Spaanse Andalusië lag. Op cultureel niveau was het hoog in aanzien, en de hele wereld dreef met de prachtigste spullen en specerijen handel met deze stad. De grootse rijkdom en de schoonheid van Tarsis die ook bekend was vanwege haar scheepsbouw, werd echter van de kaart geveegd door andere machten zoals de Kelten of de Carthagers. Het succesvolle imperium dat Tarsis opbouwde, heeft zijn vleugels zodanig uit weten te slaan, dat dat is uitgelopen op hoogmoed, grootmachtig vertoon en een bijna goddelijke onaantastbaarheid. Andere machten gingen zich erdoor bedreigd voelen, ook het kleine volkje Israël. Over Tarsis en haar florerende economie en cultuur horen we niets meer, rond 500 voor Christus. Zij verdween van de kaart. Alles komt en veel vergaat.

Wij zijn kwetsbaar

Ik las ergens dat we bij glorie aan Venetië denken en bij de ondergang aan de Titanic. Landen en volken lijken soms zo onverwoestbaar door hun natuurlijke rijkdommen, hun krachtige bevolking en hun bekwame leiders, maar toch, hoe kwetsbaar zijn ze. Dat kun je ook van deugdelijke maatschappelijke systemen zeggen. Maar dan blijkt dat die deugdelijkheid een kwetsbaar mensenwerk is. En zo gaat het ook met ons mensen. We hebben macht, invloed en aanzien, maar dan kan dat in een keer afgelopen zijn.

Maar is daar dan alles mee gezegd?

Tarsis leert ons aan de ene kant de waarde inzien van wat we hebben, en aan de andere kant het gevaar van een grenzeloos meer willen waardoor we aan het eigen succes ten ondergaan. Niet alleen in de materiële zin, maar ook in de immateriële zin doordat we macht en invloed willen uitoefenen. Waar Mattheus op wijst. Niets ten nadele van de schriftgeleerden en farizeeën over de leer van Mozes die ze verkondigen. Daar werden zij om geroemd. Maar zij maakten mooie sier, liepen over de marktplaatsen om op te vallen met hun liturgische gewaden, eisten ereplaatsen in de synagoge, maar deden niet wat ze hun hoorders voorhielden. En daarmee verhieven zij zich boven anderen. Om te voorkomen dat hoogmoed voor de val komt, wijst Mattheus erop dat dit een onjuiste manier van omgaan met elkaar is. Denk dus niet dat wat zij doen, ook is wat Mozes heeft gedaan. Zoals Jezus hem heeft verstaan gaat het om een leven van broeders en zusters. Een gemeenschapsleven van gelijkwaardigheid dat feitelijk hét universele principe is voor alle mensen op de wereld. En wat we 'koninkrijk van God' noemen.

Succes wordt zegen

Wat kunnen we dan meenemen vanuit deze verhalen met betrekking tot het afscheid van onze rommelmarkt?

Ten eerste, dat succes niet altijd het resultaat hoeft te zijn van materieel gewin en expansie zoals in Tarsis, maar allereerst van plezier hebben aan wat je doet en ten doel stelt. Zoals projecten ondersteunen die dienstbaar zijn aan anderen in nood. In die zin waren de rommelmarkten een zichtbare vorm van een levend diaconaat, een belangrijke taak van gemeente-zijn naar buiten toe. Succes dat zegen wordt. Ik meende dat ook van Pieter, Bouke en Geert te hebben opgevangen gisteren. 'It giet om it dielen fan wat wij hawwe'. Maar valt die opbrengst uiteindelijk tegen, dan nog kunnen we zeggen dat we een mooie dag hebben gehad.

Inspiratie: Hier present zijn voor dáár

En ten tweede nemen we met betrekking tot het afscheid van de rommelmarkt mee van Mattheus, dat belijden met de mond pas geloofwaardig wordt als we dat ook in daden laten terugkeren. Afscheid nemen van 45 jaar rommelmarkt is geen reden om weemoedig van te worden, maar een reden om te weten dat ons tijd en ruimte werden gegund hier present te zijn voor anderen ver weg. Dat wie lamgeslagen is *daar*, weet dat er *hier* voor hen wordt opgestaan. Dat kan ons nieuwe inspiratie geven. Daarmee besluiten we deze bemoediging en troost.